

סילבוס הקורס "מוב 2.0 לוב 3.0: מויקיפדיה לויקידיאטה"
מחזור שלישי, 2020-2021

1. שם הקורס בעברית: "מוב 2.0 לוב 3.0: מויקיפדיה לויקידיאטה"
שם הקורס באנגלית: "From Web 2.0 to Web 3.0: From Wikipedia to Wikidata"

2. פרטי הקורס: מס' קורס: 1880.1801.01 . סמסטר ב'. יום ב'. שעה: 1400-1600. קורס מקוון.

3. מיועד לסטודנטים משנה: סטודנטים לתואר ראשון.

4. שמות המורים:

רכזת הקורס ומרצה: גב' שני אבנשטיין - ביה"ס לחינוך; הפקולטה לרפואה.
יועצת אקדמית ומרצה: ד"ר ענת כהן - ביה"ס לחינוך.

5. תיאור הקורס:

מאז הקמתה, עברה רשת האינטרנט תהפוכות רבות. בגרסתה השניה (וב 2.0), הופיעו ברשת אתרים שמאפשרים יצירת ושיתוף תוכן, כשאחת הדוגמאות היא ויקיפדיה, האנציקלופדיה החופשית המקוונת. בניגוד לציפיות, מיזם התוכן החופשי הגדול בעולם המבוסס על עבודת מתנדבים, מדורג היום כאתר החמישי בעולם עם מיליוני משתמשים בכל רגע נתון.

בשנים האחרונות עלה קרנה של ויקיפדיה כמקור מהימן למידע חופשי וכפלטפורמה לימודית, אך העבודה בכתיבת האנציקלופדיה הגדולה בעולם רחוקה מלהסתיים -- ערכים חסרים או אינם שלמים, והמידע אינו זמין באותה איכות בכל השפות. עדיין נדרשת עבודה ידנית לעידכון פרטים בשפות שונות וישנו קושי לחלץ מידע מדויק ורוחבי מערכים שונים.

בזאת מסייע לנו ויקידיאטה, מיזם האחות של ויקיפדיה, אשר נפתח ב- 2013. ויקידיאטה הוא דוגמא לאבולוציה נוספת ברשת האינטרנט - המעבר לוב 3.0 – רשת של מידע מובנה ומקושר, אותה ניתן לתשאל ולקבל תוצאות משמעותיות ורלוונטיות, תהליך קריטי בעולם של היצף מידע.

מהו סוד הוויקי? כיצד ניתן לתרום במסגרת האקדמיה לאנציקלופדיה הזו בפרט וליצירת תוכן חופשי ונגיש ברשת בכלל? באיזה אופן כתיבה בוויקיפדיה תורמת למיומנויות האקדמיות והדיגיטליות הנדרשות היום מסטודנטים? ומדוע ויקידיאטה חשובה כל כך וכיצד ניתן לרתום את עוצמתה לטובת המחקר והתעשייה?

אתנם מוזמנות/ים לקחת חלק בקורס ייחודי וראשון מסוגו בעולם במסגרתו נדון בהתפתחות הרשת, ונעסוק בוויקיפדיה וויקידיאטה כמקרי בוחן של הבניית ידע בעולם התוכן החופשי. הסטודנטים יחשפו לשתי מיומנויות החשובות בעולם הגלובלי: צריכת מידע ממקורות מקוונים ויצירת ידע באופן שיתופי. ה סטודנטים יעסקו בכתיבת תכנים בוויקיפדיה וביצירת וצריכת ידע מויקידיאטה. כך, במסגרת הקורס תתפתח תרבות של קהילה לומדת, הן מההיבט של צריכת תכנים מושכלת באינטרנט, והן מההיבט של ייצור ידע במרחב האינטרנטי המתפתח.

6. היקף הקורס

מספר כולל של שעות - 28 שעות (2 ש"ס * 14 שיעורים)
פירוט מספר שעות שבועיות ומשך התקופה - 2 ש"ס (סמסטר אחד)

7. מבנה הקורס

הקורס מתקיים באופן מקוון במתכונת היברידית:

- חצי מהקורס (7 מפגשים) יועבר בשיעורים מקוונים **סינכרוניים**, בהן תיידרש נוכחות חובה בשעת השיעור הרישמי (יום שני בין 14:15-15:45).
- שאר הקורס, (7 שיעורים) יתקיים בלמידה עצמית א-סינכרונית.
- כל שבוע יחשפו עבור הסטודנטים תכנים חדשים, לרבות הנחיות כיצד להתקדם משבוע לשבוע. על המשתתפים בקורס יהיה להשלים את ההקשבה לתכנים המצולמים של אותו השבוע ולעיתים להשלים מטלות קטנות בזמן (כמו פתיחת יוזר, או בחירת נושא לעבודה) על מנת להשלים את הקורס בהצלחה.
- השיעורים הסינכרוניים (למעט הראשון והאחרון) הם סדנאיים ברובם, ותתקיים בהם עבודה מקוונת שיתופית במהלך השיעור.
- תוכן הקורס נבנה כך שהוא מכין את הסטודנטים לקראת מטלת הסיום והפעילות מתבצעת במהלך הסמסטר, כך שבשיעור האחרון לקורס מסתיימות חובות הקורס.
- מטלת הסיום תכלול פרויקט במסגרתו יכתב ערך בוויקיפדיה וכן יוספו פריטים רלוונטיים לויקידיאטה. העבודה על מטלת הסיום תתקיים בקבוצות קטנות.
- בקורס יתארחו מרצים אורחים מהארץ ומהעולם וחלק מההרצאות יתקיימו באנגלית.

8. מטרת הלמידה של הקורס

- הסטודנטים ייחשפו להיבטים השונים של התפתחות הווב, תוך התנסות בצריכת ויצירת מידע במיזמי ויקי שונים.
- הסטודנטים ילמדו על ההבדלים בין צריכת תוכן ויצירת תוכן בעידן הדיגיטלי ויקבלו כלים להערכת תוכן איכותי (מיומנויות המאה ה-21).
- הסטודנטים יכירו את מיומנויות המחקר ומיומנויות הכתיבה הנדרשות בעולם האקדמי ובעולם הוויקי על מנת לתרום מידע לוויקיפדיה ומיזמי האחות שלה.
- הסטודנטים יתרגלו את מיומנויות הכתיבה בוויקיפדיה ומיזמי האחות שלה, תוך דגש על תקשורת אישית ולא אישית (ברשת) וחשיבותה של ביקורת עמיתים.
- הסטודנטים ילמדו כיצד להוסיף נתונים לוויקיפדיה וכיצד לתשאל את המאגר הסמנטי.
- הסטודנטים יישמו את הידע שייצברו במהלך הקורס על מנת להעשיר את ויקיפדיה העברית בתכנים מתחום לימודיהם, ואת ויקיפדיה במידע מובנה ומקושר.

9. נוכחות

- נוכחות חובה נדרשת בכל השיעורים הסינכרוניים. פירוט מלא של הסילבוס, לרבות רשימת השיעורים הסינכרוניים בהם נדרשת נוכחות חובה, תתפרסם בתחילת הסמסטר במודל.
- השתתפות בקורס דורשת לפטופ וחייבור רשת יציב.

10. הערכה

ההערכה בקורס תתבסס על שלושה מרכיבים –

- השתתפות פעילה ועמידה בלוחות זמנים – 10%.
- הצגת רפלקציה על תהליך הלמידה ע"י הסטודנטיות/ים בשיעור האחרון – כ- 3 דקות כל אחד – 10%.
- מטלת סיום בקבוצות קטנות – 80%.

בברכה,
שני אבנשטיין וצוות הקורס.
shani.even@gmail.com